

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/53/2022
Identifikačné číslo spisu:	8115209634
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Alexandra Hanusová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8115209634.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. - CORYN, Prešov, Jesenná 8, IČO: 32925042, zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Fecil'akom, Prešov, Jesenná 8, proti žalovanému Mestu Prešov, Prešov, Hlavná 73, IČO: 00327646, zastúpenému advokátom JUDr. Alojzom Naništom, Prešov, Sládkovičova 8, o náhradu za užívanie nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/229/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 30. septembra 2021 sp. zn. 12Co/21/2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie odmieta.

II. Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 9. decembra 2020 č. k. 29C/229/2015-1612 I. výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 159.320,47 eura s 5,5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.907,82 eura od 15. februára 2013 do zaplattenia, zo sumy 5.336,09 eura od 14. marca 2013 do zaplattenia, s 5,25% úrokom z omeškania ročne zo sumy 64.223,73 eura od 26. februára 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.336,09 eura od 11. marca 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.907,82 eura od 23. apríla 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.717,24 eura od 10. mája 2014 do zaplattenia, s 5,15% úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.907,82 eura od 11. júna 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.717,24 eura od 15. júla 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.907,82 eura od 12. augusta 2014 do zaplattenia, s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 5.907,82 eura od 19. septembra 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.717,24 eura od 28. novembra 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.907,82 eura od 29. novembra 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.717,24 eura od 16. decembra 2014 do zaplattenia, zo sumy 5.907,82 eura od 13. januára 2015 do zaplattenia, zo sumy 5.907,82 eura od 12. februára 2015 do zaplattenia, zo sumy 5.336,09 eura od 14. marca 2015 do zaplattenia, zo sumy 5.907,82 eura od 9. apríla 2015 do zaplattenia a zo sumy 3.049,19 eura od 24. júna 2015 do zaplattenia, II. výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, výrokom III. vo vzťahu k zamietnutia žaloby o zaplattenie náhrady za užívanie parciel KN C L. vedených na liste vlastníctva č. XXXXX kat. územie V. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a IV. výrokom o trovách konania vo

vzťahu k výrokom I. a II. rozsudku priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Okresný súd rozhodol vo veci po tom ako bol čiastočne zrušený jeho skorší zamietajúci rozsudok, pri ktorom vychádzal z právneho názoru, že na pozemky označené v katastri nehnuteľností ako „cesty a chodníky“ (parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX) kódom XX, teda že ide o pozemky, na ktorých je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti a „vnútrobloková zeleň“ (parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX) označená kódom XX - okrasná záhrada, uličná a sídlisková zeleň, park a iná funkčná zeleň a lesný pozemok na rekreačné a poľnohospodárske využívanie, je potrebné aplikovať zákon č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“), a že peňažná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom je podľa tohto zákona jednorazová, ktorá sa premlčuje v 3-ročnej všeobecnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť deň nasledujúci po účinnosti tohto zákona, t. j. dňa 2. júla 2009, a uplynula dňa 2. júla 2012, a teda ku dňu podania žaloby (17. apríla 2015), bol tento nárok žalobcu premlčaný. Pri nehnuteľnostiach označených v katastri nehnuteľností ako „orná pôda“ (parc. č. XXXX/X, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX) a kód spôsobu využitia 1, teda pozemky využívané pre rastlinnú výrobu, na ktorých sa pestujú obilniny, okopaniny, krmoviny, technické plodiny, zelenina a iné poľnohospodárske plodiny alebo pozemky dočasne nevyužívané pre rastlinnú výrobu, vychádzal z toho, že žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, lebo nebolo preukázané, že tieto pozemky boli v rozhodnom období žalovaným určené za „vnútro-blokovú zeleň“ a žalobca nepreukázal, že žalovaný tieto pozemky v rozhodnom období užíval. Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozhodnutie okresného súdu o žalobe o náhradu za užívanie pozemkov označených ako „orná pôda“ ako vecne správne potvrdil a vo zvyšnej časti, t. j. o náhradu za užívanie pozemkov označených ako „cesty a chodníky“ a „vnútro-bloková zeleň“ zrušil s odôvodnením, že právny názor súdu prvej inštancie v tejto časti nie je správny, a že náhrada podľa zákona č. 66/2009 Z. z. sa má posudzovať ako opakujúca, a to predovšetkým z dôvodu jej dočasnosti. Väzaný právnym názorom odvolacieho súdu na návrh žalovaného súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie na zistenie všeobecnej hodnoty náhrady za vecné bremeno za určené obdobie a žalobcovi priznal náhradu podľa znaleckého posudku znaleckej organizácie V., s.r.o., spolu so zákonným úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu zamietol. Zotrval pritom na názore, ktorý odvolací súd akceptoval, že náhrada za užívanie pozemkov, ktorá zostala predmetom sporu, je upravená zákonom č. 66/2009 Z. z.. Neakceptoval námietku žalovaného, že nie je vecne pasívne legitimovaný v danom konaní o náhradu za užívanie pozemkov „cesty a chodníky“ preto, že tie sú umiestnené na príľahlom pozemku, ku ktorému vzniklo vecné bremeno v prospech spoluvlastníkov bytových domov, keďže v iných konaniach súdy pri rozhodovaní vychádzali z toho, že spoluvlastníci bytových domov nie sú pasívne legitimovaní v konaniach a neakceptoval ani námietku žalobcu o nemožnosti aplikácie zákona č. 66/2009 Z. z. preto, že cesty a chodníky neboli realizované v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi, keďže súdu nepredložil dôkaz preukazujúci toto tvrdenie. Pozemky označené ako „vnútrobloková zeleň“ boli v rozhodnom období žalovaným určené za verejnú zeleň na území v dokončenej bytovej zástavbe. Námietku žalovaného, že nárok žalobcu je v rozpore s dobrými mravmi vyhodnotil ako nedôvodnú, lebo výkon práva uplatnený v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. vylučuje jeho protiprávnosť. Za nedôvodnú považoval aj námietku prekážky litispendencie, pretože v konaniach vedených na okresnom súde pod sp. zn. 1C/133/2012 a sp. zn. 13C/133/2012 bolo podanie žalobcu odmietnuté, resp. konanie zastavané. Súd prvej inštancie nepripustil zmenu žaloby, pretože výsledky dovtedajšieho konania by neboli použiteľné pre konanie o zmenenom návrhu. Uvedené bolo aj dôvodom, pre ktorý súd nevykonával dokazovanie súkromným znaleckým posudkom predloženým žalobcom. S poukazom na deň podania žaloby, ktorým bol 17. máj 2015 a obdobím, za ktoré mal súd priznať žalobcovi náhradu, to je od 1. januára 2013 do 16. apríla 2015, vyhodnotil námietku premlčania žalovaného ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu. Zistený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 1 ods. 2, § 3d ods. 3, § 6 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb.

o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov účinných k 1. januáru 2013 (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“), § 8 ods. 3 vyhl. Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) (ďalej len „vyhl. č. 35/1984 Zb.“), § 2 ods. 1 až ods. 7 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), § 8 zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, účinného k 1. januáru 2013 (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“), § 2 ods. 6 účinného od 1. marca 2012 do 31. decembra 2015, § 5 ods. 1, § 23 zák. č. 182/1993 Zb. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov účinného k 1. januáru 2013 (ďalej len „zákon č. 182/1993 Zb.“), čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, § 151n, § 151o, § 100, § 101a § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov a § 1, § 2, § 3 ods. 3 a § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1 a ods. 2 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolania žalobcu i žalovaného rozsudkom z 30. septembra 2021 sp. zn. 12Co/21/2021 potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v II. zamietavom výroku (výrok I.), zmenil rozsudok v I. vyhovujúcom výroku tak, že žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.).

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že žalobca sa domáhal od žalovaného náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeným v katastri nehnuteľností pre katastrálne územie V. na liste vlastníctva č. L. za obdobie od 1. januára 2013 do 16. apríla 2015 vo výške 836.796,60 eura. Žaloba bola podaná na súd 17. apríla 2015 a žalovaný vzniesol námietku premĺčania uplatneného nároku. V konaní bolo preukázané, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností vedených v katastri nehnuteľností ako parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX, parc. č. XXXX/XX a parc. č. XXXX/XX, označených ako „vnútrobloková zeleň“, ktoré boli v rozhodnom období žalovaným určené za verejnú zeleň v dokončenej bytovej zástavbe a svojím charakterom, tvarom a umiestnením boli určené k plneniu tejto funkcie a slúžili verejnosti k jej relaxácii, ako aj ďalších potrieb občanov. Rovnako bolo v konaní preukázané, že žalobca je aj vlastníkom pozemkov v katastrálnom území V. vedených v katastri nehnuteľností ako parc. č. L./X, parc. č. L./X, parc. č. L./X, parc. č. L./XX, parc. č. L./XX-XX, parc. č. L./XX, parc. č. L./XX, parc. č. L., parc. č. L./XX, parc. č. L./XX a parc. č. L./XX, na ktorých sú umiestnené stavby miestnych komunikácií a chodníkov vo vlastníctve žalovaného podľa zákona č. 138/1991 Zb. a zákona č. 135/1961 Zb.. Nebolo sporné, že na týchto pozemkoch boli cesty a chodníky postavené bez predchádzajúceho vyporiadania nehnuteľností. Odvolací súd pri tomto poukázal na vyjadrenie v odôvodnení prvého rozhodnutia v tejto veci, že podstata neoprávnenej stavby podľa ustanovenia § 135c OZ spočíva v tom, že stavebník stavia na cudzom pozemku bez toho, aby mal právny titul umožňujúci mu stavať na cudzom pozemku. Pre klasifikáciu stavby ako neoprávnenej nie je rozhodujúce, či stavebník mal alebo nemal stavebné povolenie, a bez ďalšieho nie je rozhodujúce ani vydané kolaudačné rozhodnutie. Mal za to, že od neoprávnenej stavby treba odlíšiť „nepovolenú - čiernu stavbu“, t. j. stavbu postavenú v rozpore s predpismi stavebného práva. Tu by muselo byť preukázané, že stavba nebola zrealizovaná v súlade s v tom čase platnými stavebnými predpismi. Neoprávnenosť týchto stavieb žalobca v konaní iba tvrdil. Preto poukazom žalobcu v jeho poslednom vyjadrení vo veci na rozhodnutie NS SR z 22. októbra 2019 sp. zn. 1Sžrk/20/2018, v zmysle ktorého je úlohou (správneho) súdu v žalobe o preskúmaní zákonnosti postupu katastra pri zápise zákonného vecného bremena o. i. skúmať aj neoprávnenosť stavby, nemožno pripísať žiadnu relevanciu. Rozhodnutie odvolacieho súdu z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/44/2019, na ktoré poukazoval žalobca v odvolaní, nie je pre tento spor významné, lebo v tomto konaní bola riešená táto otázka v obrátenom procesnom postavení, keď bolo na žalovanom, ktorý tvrdil oprávnenosť stavby, aby preukázal, že stavba bola postavená v súlade s vtedy platnými stavebnými predpismi. To isté platí i pre rozhodnutie odvolacieho súdu zo 17. júna 2021 sp. zn. 12Co/13/2021, na ktoré žalobca poukazoval vo svojom poslednom vyjadrení. Odvolací súd zdôraznil, že pred rokom 1989 išlo o pomerne bežný jav, že socialistické

organizácie užívali pozemky bez súhlasu ich vlastníkov. Ak by aplikáciu zákona č. 66/2009 Z. z. mala vylučovať absencia súhlasu vlastníka zabratého pozemku, došlo by tým k popretiu samotného účelu tohto zákona. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu aplikoval zákon č. 66/2009 Z. z. vo veci správne. Poukázal na odôvodnenie uznesenia NS SR z 30. novembra 2020 sp. zn. 8Cdo/17/2019 že: „Právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniká ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona a nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Ide o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu.“ a na uznesenie ÚS SR z 28. októbra 2020 sp. zn. IV. ÚS 539/2020, že: „Okrem iného sa poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu, v zmysle ktorej finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová; nemá charakter opakovaného plnenia“. Podľa názoru ÚS SR finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a z tohto dôvodu sťažnosť, že došlo k porušeniu základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. Ústavy SR napadnutým uznesením NS SR z 26. augusta 2019 sp. zn. 2Cdo/194/2018 vychádzajúcim z právneho záveru o jednorazovej finančnej náhrade za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. odmietol. Podľa už ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho a ústavného súdu, od ktorej odvolací súd nenašiel dôvod odkloniť sa s vedomím, že existujú rozhodnutia nižších súdov, na ktoré poukazoval žalobca, pri ktorých súdy vychádzali z iného záveru o tejto otázke, peňažná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom, je jednorazová, nemá charakter opakujúceho sa plnenia, premŕčuje sa v 3-ročnej všeobecnej premŕčacej dobe, ktorá začala plynúť v deň nasledujúci po účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. 2. júla 2009, uplynula 2. júla 2012, a preto s ohľadom na vznesenú námietku premŕčania žalovaným mal nárok žalobcu za premŕčaný. Preto rozsudok súdu prvej inštancie v II. zamietavom výroku podľa § 387 ods. 1 a § 390 CSP ako vecne správny potvrdil v I. vyhovujúcom výroku podľa § 388 a § 390 CSP zmenil a žalobu o danej časti zamietol. Na ďalšiu argumentáciu sporových strán zachádzajúcu do nadbytočných podrobností nespôsobilú zmeniť názory odvolacieho súdu, aj pre dôvodne vznesenú námietku premŕčania, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať.

2.2. O náhrade trov celého konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov celého konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu po tom, čo nezistil dôvody pre postup podľa ustanovenia § 257 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie pre nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP a žiadal, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3.1. Dovolateľ namietal nesprávne posúdenie otázky či cesty a chodníky na pozemkoch žalobcu sú stavbami, na ktoré sa vzťahuje § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z., teda, či k nim (a priori bez preukázania rozhodujúcich skutočností) vzniklo zákonné vecné bremeno podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Uviedol, že k stavbám neexistujú stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie (a ak existuje, nikdy nenadobudlo právoplatnosť), stavebník nemal žiadne právo k pozemku, ktoré by ho oprávňovalo postaviť na ňom stavby, čo znamená, že stavby neboli riadne povolené, a preto nie je dôvod na vec aplikovať zákon č. 66/2009 Z. z.. K pozemkom tak nevzniklo zákonné vecné bremeno, žalovaný užíva pozemky bez právneho dôvodu a musí mu vydať bezdôvodné obohatenie, ktoré týmto získal.

3.2. Druhá otázka, ktorú podľa žalobcu odvolací súd nesprávne právne posúdil, a ktorá ešte nebola dovolacím súdom riešená je, či je správny záver, že k pozemkom, na ktorých sa nachádza verejná zeleň vzniklo zákonné vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ak v konaní nebolo preukázané, že verejná zeleň nachádzajúca sa na pozemkoch žalobcu prešla do vlastníctva obce podľa zákona č. 138/1991 Zb.. Rovnako ako pri prvej otázke platí, že žalovaný nemá právny titul k užívaniu pozemkov žalobcu a na vec dopadá rozsudok NS SR z 31. januára 2011 sp. zn. 4Cdo/52/2009, na ktorý poukazoval už v žalobe.

3.3. Treťou otázkou, ktorej prípustnosť odvodzoval žalobca z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP je, či odvolací súd správne rozdelil dôkazné bremeno, keď mal za to, že je to žalobca, ktorý má dôkaznú povinnosť preukázať neexistujúcu skutočnosť, že stavby neboli povolené v súlade s v tom čase platnými stavebnými predpismi, namiesto toho, aby povolenosť stavieb s v tom čase platnými stavebnými predpismi preukazoval žalovaný. Mal za to, že v tejto otázke sa odvolací súd odklonil od praxe dovolacieho súdu vyjadrenej v uzneseniach sp. zn. 6Cdo/81/2010 a sp. zn. 6MCdo/17/2010. Bolo na

žalovanom, ktorý tvrdil, že mu vzniklo zákonné vecné bremeno podľa zákona 66/2009 Z. z., aby preukázal, že boli splnené všetky zákonom predpokladané podmienky na vznik tohto práva. Keďže aplikácia zákona č. 66/2009 Z. z. súdom bola v prospech žalovaného, mal to byť on, kto mal preukázať, že stavby v jeho vlastníctve boli povolené. Odvolací súd však dôkazné bremeno posunul na žalobcu a žiadal od neho, aby preukázal, že stavby povolené neboli, zaťažil ho tak dôkazným bremenom, ktoré nemohol uniesť, pretože nemal ako preukázať to, čo neexistuje, teda skutočnosť, že žalovaný nemá k stavbám žiadne povoloňacie rozhodnutia správneho orgánu.

3.4. K štvrtej otázke, či má náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku zákonným vecným bremenom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. povahu jednorazovej náhrady, na ktorú vzniklo právo dňom účinnosti tohto zákona alebo má povahu opakujúceho sa plnenia, na ktoré vzniká právo postupne až do definitívneho vyriešenia vzťahu k pozemku zaťaženého týmto vecným bremenom, žalobca uviedol, že v tejto otázke síce existuje ustálená prax, ale tá je nesprávna a mala by sa zmeniť, a preto je daný dôvod dovolania uvedený v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Svoj názor odôvodňoval tým, že vecné bremená, ktoré vznikajú zo zákona, majú rôzny právny režim, na čo poukázal aj ústavný súd v náleze z 12. novembra 2016 sp. zn. PL. ÚS 42/2015, v ktorom sa zaoberal ďalšími zákonmi, ktoré zriaďujú vecné bremená, a to jednak zákonmi, ktoré sa vôbec nezaobierajú otázkou náhrady za zriadenie vecného bremena (napr. zákon č. 66/2009 Z. z.), zákonmi, ktoré priznávajú náhradu za zriadenie vecného bremena, ale nestanovujú výslovne, že ide o jednorazovú náhradu (napr. zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch alebo Stavebný zákon) a zákonmi, ktoré priznávajú náhradu za zriadenie vecného bremena a konkretizujú, že ide o jednorazovú náhradu (napr. zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike alebo zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách). Jediným ústavne konformným výkladom zákona č. 66/2009 Z. z. je podľa neho taký výklad, ktorý umožňuje vlastníčkovi zaťaženého pozemku domáhať sa opakovanej náhrady za obmedzenie jeho vlastníctva zákonným vecným bremenom, a to za každý jeden deň trvania tohto vecného bremena.

3.5. Dovolateľ za právnu otázku od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu označil v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP otázku, či je porušením princípu právnej istoty, ak ten istý senát odvolacieho súdu nedá na právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach rovnakú odpoveď. Uviedol, že odvolací súd sa odklonil od svojich predchádzajúcich rozhodnutí a nerešpektoval tak princíp právnej istoty, legitímneho očakávania, rovnosti a zákazu diskriminácie. V predchádzajúcich rozhodnutiach, a to v rozsudku z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/44/2019-452 a v rozsudku zo 17. júna 2021 sp. zn. 12Co/13/2021 vyjadril názor, že „11. ...Od neoprávnenej stavby však treba odlišiť „nepovolenú - čiernu stavbu“, t. j. stavbu postavenú v rozpore s predpismi stavebného práva. Bolo potom na žalovanom preukázať, že stavba z predmetu sporu bola zrealizovaná v súlade v tom čase platnými stavebnými predpismi (napr. predložením rozhodnutia zo stavebného konania), čo však žalovaný bezpochyby nepreukázal. Správne potom súd prvej inštancie v súdnej veci aplikáciu zák. č. 66/2009 Z. z. vylúčil. Nie pochyb o tom, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcu bez právneho titulu. Preto nastupuje režim bezdôvodného obohatenia.“ Ak by bol konkrétny senát odvolacieho súdu posúdil piatu otázku tak, ako ju posúdil v dvoch predchádzajúcich konaniach, musel by vysloviť, že: „ak žalovaný nepreukázal, že stavba.... Niet pochyb o tom, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcu bez právneho titulu. Preto nastupuje režim bezdôvodného obohatenia.“

4. Žalovaný žiadal dovolanie žalobcu odmietnuť a priznať mu voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. K dovolaniu uviedol, že pri riešení prvej otázky dovolateľ vychádza z nesprávneho skutkového zistenia, že v konaní nebolo preukázané, že stavby na pozemkoch povolil postaviť a užívať stavebný úrad podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení účinnom ku dňu vydania stavebného a kolaudačného povolenia (ďalej aj „Stavebný zákon“). Pozemné komunikácie a chodníky boli postavené zároveň s bytovými domami pred účinnosťou Stavebného zákona, t. j. pred 1. októbrom 1976. V čase začatia výstavby bytových domov, ako aj komunikácií k bytovým domom, platila právna úprava zák. č. 87/1958 Zb. o stavebnom poriadku, ktorú bolo treba na danú vec aplikovať. Podľa neho, aj s ohľadom na obsah spisu okresného súdu sp. zn. 29C/316/2007 vo veci treba vychádzať z toho, že komunikácie boli povolenými stavbami. Vychádzajúc z uvedeného potom tak prvá právna otázka, ako ju formuloval dovolateľ, nie je vo veci podstatná. K druhej dovolacej otázke uviedol, že podľa ustanovenia § 4 ods.1 zák. č. 138/1991 Zb. do majetku obcí prechádzajú i súvisiace majetkové práva, ku ktorým mali právo hospodárenia národné výbory, štátne

podniky, rozpočtové a príspevkové organizácie a drobné prevádzkarne národných výborov uvedené v § 2 ods. 1 až ods. 6 tohto zákona. Podľa ustanovenia § 4 ods. 3 tohto zákona majetkovými právami podľa tohto zákona sú pohľadávky a iné majetkové práva. K tretej dovolacej otázke uviedol, že táto súvisí s prvou dovolacou otázkou, a ak dovolateľ pri tejto vychádzal zo Stavebného zákona za situácie, že stavby boli postavené pred jeho účinnosťou, potom posudzovanie rozloženia dôkazného bremena na preukázanie, že ich stavba a užívanie boli povolené nie je opodstatnené. K štvrtej dovolacej otázke poukázal na odôvodnenie odvolacieho súdu, ktorý poukázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/17/2019 a Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 539/2020.

5. Dovolateľ vo vyjadrení k stanovisku žalovaného uviedol, že v konaní tým, že nepreukázal rozhodnutie o umiestnení stavieb pozemných komunikácií, stavebné rozhodnutie a ani ich skolaudovanie, nebolo zistené ani obdobie ich výstavby. V konaní nebolo žalovaným preukázané, že na vec je treba aplikovať ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. a podmienky určené v tomto ustanovení a tie, ktoré v čase výstavby pozemných komunikácií pre ne vyplývali zo zákona č. 87/1958 Zb., zo Stavebného zákona a zo zákona č. 135/1961 Zb.. Pozemné komunikácie a chodníky boli postavené na cudzom pozemku bez súhlasu vlastníka, bez jeho účasti v stavebnom konaní a bez dodatočného vysporiadania. Poukázal aj na ustálenú judikatúru, ktorá je jednotná v tom, že pre posúdenie neoprávnenosti stavby je nerozhodné, či stavebník mal alebo nemal stavebné povolenie. Aj v čase konkrétnej výstavby, v období do 1. januára 1992 nebolo pochyb, že pokiaľ na pozemku občana zriadila stavbu socialistická organizácia bez právneho dôvodu, išlo o protiprávny stav, teda o neoprávnenú stavbu. (Občiansky zákonník, komentár, Praha - Panoráma 1987, diel I. s. 743). Čo sa týka pozemkov nachádzajúcich sa na ulici Pod Skalkou, ktorých užívanie je predmetom sporu, doposiaľ v súdnych konaniach vedených na Okresnom súde v Prešove od roku 1996 nebolo mestom V. predložené stavebné povolenie, ktoré by preukazovalo povolenie stavieb pozemných komunikácií a chodníkov nachádzajúcich sa na ulici V. v súlade s vtedy (v čase výstavby) platnými právnymi predpismi. K náhrade za vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. poukázal na uznesenie NS SR z 13. apríla 2015 sp. zn. 4MCdo/2/2014, ktorého právne závery sú použiteľné aj v prejednávanej veci.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa ustanovenia § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ

uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Žalobca v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania je daná ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP, podľa ktorých je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej praxe odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

12. Pre všetky procesné situácie, v ktorých ustanovenie § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, a to ako dovolateľ túto otázku v dovolaní definuje a špecifikuje. Otázkou relevantnou z hľadiska úpravy v § 421 ods. 1 CSP môže byť pritom len otázka právna (v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnou, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnou, ktorej riešenie závisí na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení právnych predpisov.

13. Právnu úpravou dovolania v Civilnom sporovom poriadku sa sleduje náprava nesprávností v individuálnom spore dovolateľa, ale tiež dosiahnutie cieľov významných z hľadiska celkového rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa takto sleduje zámer minimalizovať nežiaduce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu. Účelom ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP je dosiahnuť vyriešenie ešte nevyriešenej právnej otázky a prispieť k vytvoreniu ustálenej rozhodovacej praxe. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP má za cieľ dosiahnutie jednoty v rozhodovaní odvolacích senátov.

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP má tiež osobitný význam korelačný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou odvolacieho súdu“. Pre právnu otázku vymedzenú v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu o situáciu, v ktorej odvolací súd už určitú právnu otázku vyriešil a odvolací súd sa pri rozhodovaní odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“, za ktorú treba považovať predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

15. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (a uviesť konkrétne rozhodnutia najvyššieho súdu) a c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu

posudzovaniu vecí významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, sp. zn. 2Cdo/54/2018, sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/67/2017, sp. zn. 4Cdo/95/2017, sp. zn. 7Cdo/140/2017).

16. Prvou právnou otázkou, z ktorej dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania je otázka „či cesty a chodníky na pozemkoch žalobcu sú stavbami, na ktoré sa vzťahuje § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z., teda, či k nim (a priori bez preukázania rozhodujúcich skutočností) vzniklo zákonné vecné bremeno“, ktorá doposiaľ nebola dovolacím súdom riešená. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnú normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a dovolací súd ešte neriešil.

17. K prvej právnej otázke dovolací súd poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré tvorí s napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu organickú (kompletizujúcu) jednotu (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05, sp. zn. III. ÚS 264/08, sp. zn. IV. ÚS 372/08). Z toho vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal z nesporného, že na pozemkoch pod parc. č. L./X, parc. č. L./X, parc. č. L./X, . parc. č. a nachádzajú cesty a chodníky, ktoré sú vo vlastníctve žalovaného s tým, že žalobca nepreukázal, že by tieto stavby neboli realizované v súlade s právnymi predpismi platnými v čase ich výstavby. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že je nevyhnutné rozlišovať medzi stavbou neoprávnenou, ak niekto stavia na cudzom pozemku, bez toho aby mal právny titul umožňujúci na cudzom pozemku stavbu zriadiť a nepovolenou stavbou, ktorú stavebný úrad nepovolil. Nebolo sporné, že na týchto pozemkoch boli cesty a chodníky postavené bez predchádzajúceho vyporiadania vzťahov k pozemkom, k čomu uviedol, že pred rokom 1989 išlo o pomerne bežný jav, keď socialistické organizácie užívali pozemky bez súhlasu ich vlastníka. Podľa odvolacieho súdu, ak by aplikáciu zákona č. 66/2009 Z. z. mala vylučovať absencia súhlasu vlastníka so zabráním pozemku, došlo by tým k popretiu účelu tohto zákona. Keď k stavbám uvádzaným v danej veci došlo pred 1. januárom 1992, teda pred účinnosťou novely Občianskeho zákonníka zákonom č. 509/1991 Zb., ktorým sa mení, dopĺňa a upravuje Občiansky zákonník, je potrebné pri posudzovaní, či ide o neoprávnenú stavbu vychádzať z právnej úpravy platnej v dobe vzniku stavby ako veci v právnom zmysle, a preto nemožno v zásade z hľadiska posúdenia existencie neoprávnenej stavby aplikovať právnu úpravu, ktorá nadobudla účinnosť od 1. januára 1992, a ktorá je obsiahnutá v § 135c OZ, ale podľa úpravy neoprávnenej stavby pred 1. januárom 1992, tak ako bola obsiahnutá v § 221 Občianskeho zákonníka, a podľa ktorej mohla byť neoprávneným stavebníkom len fyzická osoba. Do 31. decembra 1991 platilo ustanovenie § 11 ods. 4 Hospodárskeho zákonníka, podľa ktorého je stavba vo vlastníctve tej socialistickej organizácie (po 1. máji 1999 organizácie), ktorá ju zaobstarala, prípadne vystavila, prípadne vo vlastníctve štátu, ak ide o štátnu organizáciu. Krajský súd sa plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade predmetnú stavbu stavali a zriaďovali štátne socialisticke organizácie a aplikácia zákona č. 66/2009 Z. z. na zistený skutkový stav bola správna. Takýto názor považoval za ústavne udržateľný aj Ústavný súd SR, čo vyjadril v odôvodnení uznesenia z 28. októbra 2020 sp. zn. IV.ÚS 539/2020, nakoľko takéto hmotnoprávne riešenie preferuje legalizačný aspekt pre stavbu vo vlastníctve štátu, bez ohľadu na pozemkovo-vlastnícke vzťahy a na eventuálne porušenie stavebnoprávnych predpisov. Zákon č. 66/2009 Z. z. následne upravil usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do ich vlastníctva podľa osobitných predpisov a nadobudnutím účinnosti tohto zákona vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu, pričom oprávnený z vecného bremena sa ex lege stal oprávneným užívateľom pozemku, čo vylučuje možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia za jeho užívanie, keďže ide o finančnú náhradu za vznik vecného bremena.

18. K námietke dovolateľa, že záver súdov nižších inšancií, že stavbu možno považovať za povolenú je nesprávny, dovolací súd uvádza, že tu ide o skutkový záver vyplývajúci z vykonaného dokazovania. Tento vychádzal z konkrétnych skutkových okolností, a preto dovolací súd považuje túto otázku vznesenú dovolateľom za otázku skutkovú a nie právnu, keďže súd pri jej riešení vychádzal z vykonaných dôkazov a následne po vyriešení tejto skutkovej otázky dospel k právnomu názoru o aplikovateľnosti zák. č. 66/2009 Z. z.. Záver súdov nebol výsledkom aplikácie a interpretácie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, ale bol výsledkom hodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k jeho prijatiu. Žalobcom nastolená otázka nie je otázkou právnou, teda takou otázkou, ktorej riešenie by záviselo od výkladu určitej konkrétnej hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej normy. Dovolateľ teda namietal skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože podľa ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie nie je opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri vyvodzovaní záverov o skutkovom stave veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inšancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

20. Nesprávne právne posúdenie videl v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobca aj v tom, že odvolací súd nesprávne aplikoval zákon č. 66/2009 Z. z. i na verejnú zeleň, keď dospel k záveru, "že k pozemkom, na ktorých sa nachádza verejná zeleň vzniklo zákonné vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ak v konaní nebolo preukázané, že verejná zeleň nachádzajúca sa na pozemkoch žalobcu prešla do vlastníctva obce podľa zákona č. 138/1991 Zb.

21. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je vo vzťahu k odvolaniu ako riadnemu opravnému prostriedku subsidiárny nielen z procesného hľadiska - teda že dovolanie možno podať len proti rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní, (čo znamená, že odvolacie konanie predchádza dovolaciemu konaniu), ale aj z hmotnoprávneho hľadiska, ktoré zohľadňuje skutočnosť, že dovolateľ môže v mimoriadnom opravnom prostriedku (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho opravného prostriedku, a ktoré boli meritórne posudzované odvolacím súdom. V prípade, že takéto námietky v odvolacom konaní neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť dovolania. Nesprávne právne posúdenie je dôvodom dovolania len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inšancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania; v takom prípade strana sporu mala možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok konania vo vzťahu ku konkrétnej otázke, ale keď tak neurobila, hoci tak urobiť mohla a mala, predmetná otázka sa nestala predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý nemal možnosť v rámci opravného konania vyhodnotiť jej opodstatnenosť aj vo vzťahu k existujúcej judikatúre najvyššieho súdu. V tomto prípade rozhodnutie odvolacieho súdu na vyriešení danej právnej otázky však nezáviselo pre jej neuplatnenie žalobcom v odvolaní, preto sa jej opätovného preskúmania nemôže úspešne domáhať v dovolacom konaní.

22. Dovolateľ ďalej v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietal, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v otázke rozdelenie dôkazného bremena, keď mal za to, že je to žalobca, ktorý má dôkaznú povinnosť preukázať neexistujúcu skutočnosť, že stavby neboli povolené v súlade s v tom čase platnými stavebnými predpismi, namiesto toho, aby povolenosť stavieb s v tom čase platnými stavebnými predpismi preukazoval žalovaný. Aj keď žalobca uviedol, že ide o nesprávne právne posúdenie toho, ktorého účastníka konania zaťažuje dôkazné bremeno, v tejto otázke v skutočnosti vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne zhodnotenie skutkového stavu. Ak je v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci odôvodnené tým, že odvolací súd dospel k nesprávnemu

právnemu záveru o neunesení dôkazného bremena žalobcom, nie je z obsahového hľadiska splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z § 428 CSP, a to jeho odôvodnenie dovolacími dôvodmi. Nesprávne zhodnotenie skutkového stavu ako dovolací dôvod CSP neupravuje.

23. Podľa obsahu dovolania žalobca považoval za nesprávny záver súdov týkajúci sa dokazovania (najmä dôkaznej povinnosti) a skutkových zistení. Tento záver súdov ale nebol výsledkom aplikácie, či interpretácie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, ale bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu tohto záveru. Otázka posudzovania dôkazného bremena je integrálnou súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov. Nejde teda o právne posudzovanie veci, ktorým treba spravidla rozumieť hmotnoprávne posúdenie (subsumpcia), (nález Ústavného súdu SR zo 6. mája 2010 sp. zn. II. ÚS 400/09). Žalobcom nastolená otázka nie je otázkou právnou, teda takou otázkou, ktorej riešenie by záviselo od výkladu určitej konkrétnej hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej normy. Nejde teda o námietku nesprávneho právneho posúdenia, ak dovolateľ namietal, že právny záver odvolacieho súdu je nesprávny z toho dôvodu, že aplikoval predpisy hmotného práva na nesprávne či neúplne zistený skutkový stav veci. Za právne posúdenie veci pritom nie je možné považovať ani hodnotiaci záver odvolacieho súdu o urobených skutkových zisteniach, a to aj vtedy, keď práve ten je rozhodujúci pre aplikáciu konkrétnej normy hmotného práva. Takýmto záverom, ktorý je len skutkovým, a nie právnym, je aj záver súdov nižšej inštancie, že stavby miestnych komunikácií a chodníkov boli povolené. Ak dovolateľ zakladá kritiku právneho záveru odvolacieho súdu, že na jeho pozemkoch pod týmito stavbami vzniklo zákonné vecné bremeno, na polemike so skutkovým záverom o povolenosti stavieb miestnych komunikácií a chodníkov, tak v podstate len predkladá vlastnú verziu skutkového stavu a na nej predstavuje tejto verzii zodpovedajúce právne závery odlišné od záverov odvolacieho súdu. Takáto námietka však nespochybňuje práve posúdenie veci, ale napáda skutkové závery, na ktorých je založené pre neho nepriaznivé právne posúdenie. Uplatnený dovolací dôvod teda žalobca nevymedzil spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedol konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva, ale namietal posudzovanie dôkaznej povinnosti súdmi v základnom konaní. Namietal tak skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Aj táto v dovolaní nastolená otázka má skutkovú (nie právnu) povahu, ktorá nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a) CSP a nemôže viesť k prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia.

24. Dovolateľ s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP ďalej položil dovolaciemu súdu otázku, či má náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva k pozemku zákonným vecným bremenom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. povahu jednorazovej náhrady, na ktorú vzniklo právo dňom účinnosti tohto zákona alebo má povahu opakujúceho sa plnenia, na ktoré vzniká právo postupne až do definitívneho vyriešenia vzťahu k pozemku zaťaženého týmto vecným bremenom.

25. Táto dovolateľom položená otázka bola takou, od zodpovedania ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pre prípustnosť dovolania však nebol splnený ďalší predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, a to že ide o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (dovolateľ sám skonštatoval, že táto právna otázka je dovolacím súdu ustálené riešená, ale toto riešenie nepovažoval za správne). Obdobná právna otázka bola rozhodovacou praxou odvolacieho súdu vyriešená a preto dovolací súd tento dôvod dovolania posudzoval v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

26. Najvyšší súd obdobnú dovoláciu otázku už riešil v rozsudku z 24. marca 2015 sp. zn. 7Cdo/26/2014, rozsudku zo 14. apríla 2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014, uznesenia z 30. novembra 2020 sp. zn. 8Cdo/17/2019, uznesenia z 27. apríla 2022 sp. zn. 5Co/175/2019, v ktorých v skutkovo a právne podobných veciach hľadal odpoveď na dovolateľmi nastolenú právnu otázku, či vlastníč pozemku, na

ktorom viazne zákonné vecné bremeno vzniknuté zákonom č. 66/2009 Z. z. má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným týmto zákonom. Dovolací súd dospel k záveru, že „Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenie vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľnú“ aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV. ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili. Ani nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 323/2017 „nemožno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993“. „Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku“. Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na náhradu za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Aj obmedzenie vlastníckeho práva podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. patrí k tzv. zákonným vecným bremenám, čiže k verejnoprávnym obmedzeniam vlastníckeho práva. Jeho verejnoprávny charakter a povaha nasvedčujú tomu, že sa významne približuje k obmedzeniu vlastníckeho práva zákonom č. 182/1993 Z. z..

27. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkov stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

28. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon

práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania úprav v príslušnom katastrálnom území.

29. Citované ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z. označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami, ktoré sú v ich vlastníctve ako vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkázali na ustanovenia § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Ide o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva, pretože oprávnenie držať a užívať pozemok neprislúcha konkrétnej osobe, ale druhovo vymedzenému subjektu - obci alebo vyššiemu územnému celku a obmedzenie vlastníckeho práva je zákonodarcom odôvodnené verejným záujmom. Zriadenie vecného bremena bol spôsobom ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky.

30. Zákon č. 66/2009 Z. z., rovnako ako zákon č. 182/1993 Z. z. *expressis verbis* neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však vo svojom rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zákon č. 182/1993 Z. z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné, aby sa pritom vychádzalo z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd sa už skôr vyjadril, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov, príkazom na ochranu základných práv a slobôd a zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/89/2008).

31. I v prípade vzniku vecného bremena ustanovením § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. je primeraná náhrada namieste. Všeobecné súdy v doterajšej rozhodovacej činnosti plne rešpektujú, že vlastníkom pozemkov pod stavbami patriacimi obci alebo vyššiemu územnému celku patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena determinovaných proporionalitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/134/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/198/2014, uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/2/2014).

32. Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo *ex lege* jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri vzniku vecného bremena podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z.. Tieto zákonné vecné bremená majú rovnaké znaky, t. j. ide o obmedzenia vlastníckeho práva verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným súkromnoprávnym prvkom, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, sú zhodne právne upravené, a tak nemožno rozdielne postupovať ani pri finančnej náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018).

33. Podľa dovolacieho súdu sa odvolací súd pri riešení tejto otázky neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyjadrenej vo vyššie uvedených rozhodnutiach, preto je dovolanie žalobcu aj v tejto časti neprípustné.

34. Dovolať ako piatu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedol, „či je porušením princípu právnej istoty, ak ten istý senát odvolacieho súdu nedá na právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach rovnakú odpoveď?“ Podľa neho sa odvolací súd v danej veci odklonil od svojich predchádzajúcich rozhodnutí a nerešpektoval tak princíp právnej istoty, legitímneho očakávania, rovnosti a zákazu diskriminácie. Ten istý senát odvolacieho súdu pri dvoch svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (z 12. decembra 2019 sp. zn. 12Co/44/2019 a zo 17. júna 2021 sp. zn. 12Co/13/2021) vychádzal z toho, že ak žalovaný nepreukázal realizovanie stavby v súlade s platnými stavebnými predpismi, je potrebné aplikáciu zákona č. 66/2009 Z. z. na takýto skutkový stav vylúčiť a vychádzať z toho, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcu bez právneho dôvodu, pričom v prejedávanej veci zhodnú situáciu posúdil inak.

35. Napriek tomu, že dovolateľ otázku odvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v podstate ňou sledoval len odpoveď na to, či je možné aplikovať zákon č. 66/2009 Z. z. aj v prípade, ak nebolo preukázané, že stavba bola realizovaná v súlade so stavebnými predpismi. Položená otázka má podľa dovolacieho súdu v danom prípade povahu akademickú, ktorej zodpovedanie by nevedlo k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

36. Dovolací súd k uvedenému dopĺňa, že dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP je len odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, rozdielne rozhodovanie toho istého senátu dovolacieho súdu v obdobných veciach ním nie je.

37. K znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 1 ods. 1 ústavy (rozhodnutie ÚS SR zn. PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou tohto princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (rozhodnutia ÚS SR zn. I. ÚS 87/93, zn. PL. ÚS 16/95, zn. II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované. V zásade platí, že je v rozpore s požiadavkou právnej istoty, resp. predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, aby súdy rozhodovali v obdobných veciach odlišným, ba až protichodným spôsobom.

38. Dovolací súd podľa obsahu dovolanie k piatej otázke posudzoval namietané porušenie princípu právnej istoty aj ako dovolací dôvod stanovený § 420 písm. f) CSP, teda ako námietku, že odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku v bode 8. uviedol, že: „Rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 12Co/44/2019 z 12. 12. 2019, na ktoré poukazoval žalobca vo svojom odvolaní, nie je pre tento spor smerodajným, lebo v ňom bola riešená táto otázka v obrátenom garde, kedy bolo na žalovanom, ktorý tvrdil oprávnenosť stavby, aby preukázal, že stavba bola postavená v súlade s vtedy platnými stavebnými predpismi. Rovnaké platí i pre rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 12Co/13/2021 zo 17. 6. 2021, na ktoré žalobca poukazoval vo svojom poslednom vyjadrení. Navyše pred rokom 1989 išlo o pomerne bežný jav, že užívanie pozemkov socialistickými organizáciami trpelo nedostatkom súhlasu vlastníka dotknutých pozemkov. Ak by aplikáciu cit. zák. mala potom vylučovať i absencia súhlasu vlastníka zabratého pozemku, absolútne by tým došlo k popretiu samotného účelu tohto cit. zák.. Správne potom súd prvej inštancie na súdenú vec aplikoval zák. č. 66/2009 Z. z.“. Toto vyjadrenie odvolacieho súdu k námietke žalobcu, že v prejedávanej veci mala byť otázka, či ide o oprávnené stavby posúdená rovnako ako v konaniach odvolacieho súdu vedených pod sp. zn. 12Co/44/2019 a sp. zn. 12Co/13/2021, je podľa dovolacieho súdu dostatočným zdôvodnením odlišného stanoviska v obdobnej otázke. A konanie na odvolacom súde preto netrpí vadou zmätočnosti v intenzite porušujúcej právo na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, a teda prípustnosť dovolania ani z tohto ustanovenia nevyplyva.

39. Vzhľadom na vyššie uvedené podľa dovolacieho súdu dovolateľ neopodstatnene namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mu mal znemožniť uskutočňovanie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP. Dovolateľom uplatnené dôvody dovolania s poukazom na ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP dovolací súd taktiež nepovažoval za prípustné, a preto dovolanie aj v tejto časti odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP.

40. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 CSP s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

41. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.